WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)
z dnia 9 listopada 2004 r. *

W sprawie C-46/02

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym,

złożony przez Vantaan käräjäoikeus (Finlandia) postanowieniem z dnia 1 lutego 2002 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 18 lutego 2002 r., w postępowaniu:

Fixtures Marketing Ltd

przeciwko

Oy Veikkaus Ab,

* Język postępowania: fiński.

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas i K. Lenaerts (sprawozdawca), prezesi izb, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric i J. N. Cunha Rodrigues, sędziowie,

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,
sekretarz: M. Múgica Arzamendi i M.-F. Contet, główni administratorzy,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 30 marca 2004 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Fixtures Marketing Ltd przez R. Kurki-Suonio, asianajaja,

— w imieniu Oy Veikkaus Ab przez S. Kemppinena i K. Harenko, asianajajat,

— w imieniu rządu fińskiego przez E. Bygglin i T. Pynnę, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu belgijskiego przez J. Devaddera, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez P. Vlaemmincka, advocaat,

— w imieniu rządu niemieckiego przez W.-D. Plessinga, działającego w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu francuskiego przez C. Isidoro, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez H. G. Sevenster, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu rządu portugalskiego przez L. Fernandesa i A. P. Matos Barros, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez M. Huttunena i N. B. Rasmussena, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 7 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77, str. 20, zwanej dalej „dyrektywą").

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy spółką Fixtures Marketing Ltd (zwaną dalej „Fixtures") a spółką Oy Veikkaus Ab (zwaną dalej „Veikkaus"). Spór powstał w związku z wykorzystaniem przez Veikkaus, do celów organizacji zakładów, danych dotyczących meczów organizowanych w ramach angielskich zawodów w piłce nożnej.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

3 Dyrektywa ma na celu, zgodnie z jej art. 1 ust. 1, ochronę prawną baz danych bez względu na ich formę. W art. 1 ust. 2 tej dyrektywy baza danych jest zdefiniowana jako „zbiór niezależnych utworów, danych lub innych materiałów [elementów] uporządkowanych w sposób systematyczny lub metodyczny, indywidualnie dostępnych środkami elektronicznymi lub innymi sposobami".

4 Artykuł 3 dyrektywy obejmuje ochroną prawa autorskiego „bazy danych, które, z powodu wyboru lub uporządkowania ich zawartości, stanowią własną intelektualną twórczość autora".

5 Artykuł 7 dyrektywy ustanawia prawo sui generis w następującym brzmieniu:

„Przedmiot ochrony

1. Państwa Członkowskie ustanawiają dla producenta bazy danych, wymagającej jakościowej i/lub ilościowej istotnej inwestycji dla uzyskania weryfikacji lub prezentacji jej zawartości, prawo do ochrony przed pobieraniem danych i/lub wtórnym ich wykorzystaniem w całości lub w istotnej części, co do jakości i/lub ilości.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

a) »pobieranie danych« oznacza stałe lub czasowe przeniesienie całej lub istotnej części zawartości bazy danych na inny nośnik danych, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie;

b) »wtórne wykorzystanie« oznacza każdą formę publicznego udostępnienia całości lub istotnej części zawartości bazy danych, przez rozpowszechnianie kopii, przez najem, transmisję on-line lub w innej formie. Pierwsza sprzedaż

kopii bazy danych we Wspólnocie przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo do kontrolowania dalszej odsprzedaży tej kopii we Wspólnocie.

Wypożyczanie do użytku publicznego nie jest pobieraniem danych lub wtórnym ich wykorzystaniem.

3. Prawo określone w ust. 1 może być przeniesione, odstąpione lub udzielone na podstawie licencji umownej.

4. Prawo przewidziane w ust. 1 stosuje się niezależnie od tego, czy określona baza danych kwalifikuje się do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ponadto prawo to stosuje się niezależnie od kwalifikowania się zawartości danej bazy danych do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ochrona baz danych na mocy prawa określonego w ust. 1 jest bez uszczerbku dla praw istniejących w odniesieniu do ich zawartości.

5. Niedozwolone jest powtarzające się i systematyczne pobieranie danych i/lub wtórne ich wykorzystanie w nieistotnej części, jeśli czynności te są sprzeczne z normalnym korzystaniem z tej bazy danych lub w sposób nieuzasadniony naruszają słuszne interesy producenta bazy danych".

Uregulowania krajowe

6 W wersji obowiązującej przed transpozycją dyrektywy art. 49 ust. 1 tekijänoikeuslaki (404/1961) (ustawy dotyczącej praw autorskich), zmienionej przez ustawę nr 34/1991, stanowił, że listy, tabele, programy i inne podobne dokumenty,

w których zestawiona jest duża ilość danych, nie mogą być zwielokrotniane bez zgody ich autora w okresie dziesięciu lat od roku ich publikacji.

7 Dyrektywa została transponowana do prawa fińskiego ustawą nr 250/1998 z dnia 3 kwietnia 1998 r., która wprowadziła zmiany do ustawy nr 404/1961.

8 Artykuł 49 ust. 1 ustawy nr 404/1961, zmienionej przez ustawę nr 250/1998, brzmi następująco:

„Autor

1) list, tabel, programów i innych podobnych prac, w których zestawiona jest duża ilość danych, lub

2) bazy danych, która wymagała istotnej inwestycji w celu uzyskania, weryfikacji lub prezentacji jej zawartości,

ma wyłączne prawo do rozporządzania całością lub istotną pod względem jakości lub ilości częścią zawartości swojego utworu, obejmujące jej zwielokrotnianie i publiczne udostępnianie".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

9 Organizacja w Anglii zawodów w zawodowej piłce nożnej spoczywa na Football Association Premier League Ltd i na Football League Ltd. Z organizacją zawodów związane jest sporządzanie terminarzy meczów odbywających się w danym sezonie, które obejmują w jednym sezonie około 2000 meczów rozgrywanych przez 41 tygodni.

10 Sporządzenie tych terminarzy wymaga uwzględnienia kilku czynników, takich jak poszanowanie zasady przemiennego rozgrywania spotkań u siebie i na wyjeździe, unikanie sytuacji, w której kilka klubów z tego samego miasta rozgrywa mecz tego samego dnia w tym mieście, brania pod uwagę spotkań odbywających się w ramach międzynarodowych terminarzy meczów, przeprowadzanie innych publicznych imprez i dyspozycyjność służb porządkowych.

11 Prace związane z opracowywaniem terminarzy meczów rozpoczynają się rok przed otwarciem danego sezonu. Prace te powierzane są grupie złożonej między innymi z przedstawicieli lig zawodowych i klubów piłkarskich i wymagają przeprowadzenia określonej liczby spotkań, w których poza tymi przedstawicielami uczestniczą także przedstawiciele stowarzyszeń kibiców oraz służb porządkowych. Do tych celów wykorzystują oni program informatyczny nabyty od spółki Sema.

12 W trakcie sezonu terminarze są dostosowywane do ewentualnych zmian wywołanych na przykład potrzebami stacji telewizyjnych lub warunkami klimatycznymi, które wymuszają odroczenie meczów w danym dniu zawodów.

13 Ligi zawodowe zajmują się ponadto kontrolowaniem przebiegu spotkań, sprawdzaniem licencji graczy oraz kontrolą i ogłaszaniem wyników meczów.

14 Cała roczna działalność Football League Ltd pochłania koszty w wysokości ok. 2,3 mln GBP (funtów szterlingów).

15 Veikkaus przysługuje w Finlandii wyłączne prawo do organizacji zakładów pieniężnych. Zakłady te dotyczą między innymi spotkań piłkarskich. W związku z powyższym Veikkaus wykorzystuje do różnych zakładów dane dotyczące spotkań w ramach angielskich zawodów w piłce nożnej, a przede wszystkim dane dotyczące Premier League oraz Division One. Zakłady obejmują w każdym tygodniu około 200 meczów piłkarskich. Do celów organizacji tych zakładów Veikkaus zbiera każdego tygodnia w Internecie, gazetach lub od klubów informacje dotyczące około 400 meczów piłkarskich i poddaje je weryfikacji pod względem ścisłości, sięgając do różnych źródeł. Każdego roku zakłady, które odnoszą się do spotkań w ramach angielskich zawodów w piłce nożnej, przynoszą Veikkaus obroty wynoszące kilkadziesiąt milionów euro.

16 W orzeczeniu z dnia 17 czerwca 1996 r. (S 94/8994 nr° 5507) Vantaan käräjäoikeus zakwalifikował program spotkań piłkarskich jako listę zestawiającą dużą ilość danych w rozumieniu art. 49 ustawy dotyczącej praw autorskich i orzekł, że działania Veikkaus są sprzeczne z ochroną, która przysługuje tej liście. Orzeczenie to zostało zmienione wyrokiem Helsingin hovioikeus (sąd apelacyjny dla Helsinek, Finlandia) z dnia 9 kwietnia 1998 r. (S 96/1304 nr 1145), który orzekł, że nie doszło do naruszenia tej ochrony. Korkein oikeus (sąd najwyższy) nie dopuścił środka zaskarżenia skierowanego przeciwko wyrokowi wydanemu przez Helsingin hovioikeus.

17 Po wejściu w życie dyrektywy Fixtures wniosła do Vantaan käräjäoikeus powództwo przeciwko Veikkaus, podnosząc zarzut bezprawnego korzystania przez Veikkaus od 1 stycznia 1998 r. z bazy danych zawierającej programy spotkań zawodów w piłce nożnej sporządzone przez ligi angielskie.

18 W odpowiedzi na wniosek o wydanie opinii w tej sprawie, złożony przez Vantaan käräjäoikeus, Tekijänoikeusneuvosto (rada ds. praw autorskich) podkreśliła, że ochrona ustanowiona przez ustawodawstwo fińskie nie jest poddana warunkowi, aby baza danych odpowiadała definicji zawartej w art. 1 ust. 2 dyrektywy. Opierając się na przywołanym powyżej wyroku wydanym przez Helsingin hovioikeus, Tekijänoikeusneuvosto stwierdziła, że programy spotkań zawodów w piłce nożnej stanowią bazę danych w rozumieniu art. 49 ustawy nr 404/1961, zmienionej przez ustawę nr 250/1998, i że do uzyskania, weryfikacji lub do prezentacji zawartości tej bazy danych niezbędne było dokonanie istotnej inwestycji. Uznała jednak, że praktyki stosowane przez Veikkaus nie są sprzeczne z ochroną, która przyznana jest tej bazie.

19 Nie mając pewności, czy sporne programy spotkań stanowią bazę danych podlegającą ochronie i jaki rodzaj praktyk stanowi w danym wypadku naruszenie ochrony ustanowionej przez dyrektywę, Vantaan käräjäoikeus postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy przesłankę zawartą w art. 7 ust. 1 dyrektywy dotyczącą wymogu istnienia związku między inwestycjami a sporządzeniem bazy danych można interpretować w ten sposób, że w przypadku »uzyskania [zawartości]« i »uzyskania [zawartości], do którego wymagana jest inwestycja« inwestycja ta musi dotyczyć samego wyznaczenia dat meczów i grających ze sobą drużyn i że niektóre inwestycje, których nie uwzględnia się przy ocenie mającej na celu sprawdzenie, czy przesłanki ochrony zostały spełnione, wchodzą w zakres sporządzania programów spotkań?

2) Czy dyrektywa ma na celu zapobieżenie temu, aby podmioty inne aniżeli autorzy programów spotkań korzystały bez zezwolenia z danych, które się w nich znajdują, dla potrzeb organizacji zakładów lub w innych komercyjnych celach?

3) Czy w rozumieniu dyrektywy korzystanie z bazy danych przez Veikkaus dotyczy istotnej części tej bazy z punktu widzenia jej jakości lub ilości, gdy uwzględni się fakt, że z danych dotyczących zaplanowanych spotkań wykorzystywane są jedynie dane dotyczące spotkań stanowiących przedmiot zakładów w danym tygodniu i wpisanych do tabel gier na dany tydzień i że dane dotyczące spotkań są uzyskiwane i weryfikowane w trakcie całego sezonu sportowego w oparciu o inne źródła, aniżeli informacje pochodzące od producenta bazy danych?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie dopuszczalności

20 Komisja Wspólnot Europejskich wyraża wątpliwości co do dopuszczalności wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Podnosi ona, że postanowienie odsyłające nie wskazuje, czy istnieje związek pomiędzy angielskimi ligami piłkarskimi a Fixtures, ani na jakich warunkach i na jakich podstawach przyznano jej prawo dostępu do bazy danych, jak się wydaje stworzonej przez te ligi. Komisja ponadto podkreśla, że sąd krajowy nie określa swego stanowiska w kwestii dotyczącej tego, czy Veikkaus pobrała lub wtórnie wykorzystała zawartość tej bazy danych w rozumieniu art. 7 dyrektywy.

21 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem konieczność uzyskania wykładni prawa wspólnotowego, która byłaby użyteczna dla sędziego krajowego, nakłada na tego sędziego obowiązek określenia ram faktycznych i prawnych, w których zawierają się zadawane przez niego pytania, a w każdym razie wyjaśnienia założeń co do okoliczności faktycznych, na których opierają się te pytania (wyrok z dnia 21 września 1999 r. w sprawie C-67/96 Albany, Rec. str. I-5751, pkt 39).

22 Informacje przekazane w postanowieniach odsyłających nie tylko mają pozwolić na udzielenie przez Trybunał użytecznych odpowiedzi, ale także umożliwić Państwom Członkowskim oraz innym zainteresowanym podmiotom przedstawienie uwag zgodnie z art. 20 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości. Ochrona tej możliwości należy do Trybunału, z zastrzeżeniem, że na mocy cytowanego przepisu, jedynie postanowienia odsyłające są przekazywane zainteresowanym podmiotom (ww. wyrok w sprawie Albany, pkt 40).

23 W niniejszym przypadku z uwag przedstawionych zgodnie z art. 20 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości przez strony postępowania przed sądem krajowym i rządy Państw Członkowskich wynika, że wskazówki zawarte w postanowieniu odsyłającym pozwoliły im na zrozumienie, że źródłem sporu przed sądem krajowym jest wykorzystanie przez przez Veikkaus informacji pochodzących z terminarzy zawodów sporządzonych przez angielskie ligi piłki nożnej do celów organizacji zakładów sportowych i że, w tym kontekście, sąd krajowy zastanawia się nad zakresem zastosowania i zasięgiem prawa sui generis ustanowionego przez art. 7 tej dyrektywy.

24 Informacje przekazane przez sąd krajowy dostarczają ponadto Trybunałowi na tyle wystarczającą wiedzę na temat ram faktycznych i prawnych sporu przed sądem krajowym, że może on dokonać wykładni przepisów wspólnotowych, o których mowa, w odniesieniu do stanu faktycznego będącego przedmiotem sporu.

25 Brak wskazówek w postanowieniu odsyłającym co do związku istniejącego pomiędzy angielskimi ligami piłki nożnej a Fixtures nie przeszkodził rządom Państw Członkowskich ani Komisji w poprawnym zrozumieniu pytań postawionych Trybunałowi i w rzeczowym do nich ustosunkowaniu się, jak wynika z przedstawionych w tej sprawie uwag. Brak tych wskazówek nie wpływa ponadto na zdolność Trybunału do udzielenia sądowi krajowemu użytecznych odpowiedzi na te pytania.

26 Co do kwestii braku ustosunkowania się w postanowieniu odsyłającym do kwalifikacji działań Veikkaus w świetle pojęć pobierania i wtórnego wykorzystywania, to drugie pytanie sądu krajowego — biorąc po uwagę jego kontekst — powinno być rozumiane jako zmierzające do uzyskania wyjaśnień dotyczących zakresu obu pojęć, które służą określeniu zasięgu zakazów zawartych w art. 7 ust. 1 i 5 dyrektywy.

27 Z powyższego wynika, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

Co do istoty sprawy

28 Tytułem wstępu należy wskazać, że zgodnie z treścią postanowienia odsyłającego, pytania postawione przez sąd krajowy opierają się na założeniu, zgodnie z którym terminarz spotkań zawodów w piłce nożnej stanowi bazę danych w rozumieniu art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy nr 404/1961, zmienionej przez ustawę nr 250/1998.

29 Jako że przepis ten uzależnia ustanowioną przez niego ochronę od przesłanki, aby uzyskanie, weryfikacja lub prezentacja zawartości bazy danych wymagały istotnej inwestycji, sąd krajowy zmierza w istocie, za pomocą pierwszego pytania, do ustalenia zakresu pojęcia uzyskania zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy, gdyż przejęte zostało ono do wyżej wymienionego fińskiego przepisu. Za pomocą pierwszego pytania sąd krajowy zmierza konkretnie do ustalenia, czy inwestycje dokonane przez podmiot sporządzający bazę danych w celu stworzenia samych danych powinny być uwzględnione przy ocenie istotnego charakteru inwestycji związanej z bazą danych.

30 Mimo że pytanie to dotyczy jedynie pojęcia inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych, z postanowienia odsyłającego wynika, że Vantaan käräjäoikeus ogólnie zastanawia się, w odniesieniu do terminarza spotkań zawodów w piłce nożnej, nad pojęciem bazy danych objętej ochroną, co wynika również z pkt 19 niniejszego wyroku.

31 W celu udzielenia użytecznej odpowiedzi na pytanie sądu krajowego należy dokładniej omówić zasięg art. 7 ust. 1 dyrektywy, który definiuje zakres zastosowania ochrony zapewnionej przez prawo sui generis.

32 Artykuł 7 ust. 1 dyrektywy zawęża ochronę przyznaną przez prawo sui generis do baz danych, które spełniają konkretne kryterium, a mianowicie takie, zgodnie z którym uzyskanie, weryfikacja lub prezentacja ich zawartości wymagają inwestycji istotnej z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego.

33 Zgodnie z motywami dziewiątym, dziesiątym i dwunastym dyrektywy, jej celem jest wspieranie i ochrona inwestycji w systemy „przechowywania" i „przetwarzania" danych, które przyczyniają się do rozwoju rynku informatycznego w kontekście wykładniczego wzrostu ilości informacji zbieranych i przetwarzanych rocznie we wszystkich sektorach. Wynika z tego, że pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem, weryfikacją lub prezentacją zawartości bazy danych należy rozumieć ogólnie jako oznaczające inwestycję poświęconą sporządzeniu tej bazy danych jako takiej.

34 W tym kontekście pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych należy rozumieć, jak podkreślają Vekkaus oraz rządy niemiecki i niderlandzki, jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych, z wyłączeniem środków użytych w celu samego stworzenia elementów. Podobnie, jak podnosi rząd niemiecki, celem ustanowionej w dyrektywie ochrony zapewnionej przez prawo sui generis, jest w istocie zachęcanie do tworzenia systemów przechowywania i przetwarzania już

istniejących informacji, a nie tworzenie elementów, które mogłyby być później zgromadzone w bazie danych.

35 Wykładnia ta znajduje potwierdzenie w motywie trzydziestym dziewiątym dyrektywy, zgodnie z którym celem prawa sui generis jest zapewnienie ochrony przed przywłaszczeniem rezultatów finansowych i zawodowych inwestycji w bazę danych dokonanych przez podmiot, który podjął się jej w celu „uzyskania i zgromadzenia zawartości" bazy danych. Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 61–66 swojej opinii, mimo nieznacznych różnic terminologicznych, wszystkie wersje językowe motywu trzydziestego dziewiątego przemawiają za wykładnią, która wyklucza z pojęcia uzyskania stworzenie elementów składających się na bazę danych.

36 Motyw dziewiętnasty dyrektywy, zgodnie z którym zestawienie kilku nagrań muzycznych wykonań na płycie kompaktowej nie przedstawia nakładów inwestycyjnych na tyle istotnych, aby móc skorzystać z prawa sui generis, dostarcza dodatkowego argumentu na poparcie tej wykładni. Wynika z tego mianowicie, że środki podjęte w celu samego stworzenia utworów lub elementów znajdujących się w bazie danych, w tym wypadku na płycie kompaktowej, nie są równoznaczne z inwestycjami dokonanymi w związku z uzyskaniem zawartości tej bazy i w konsekwencji nie mogą być uwzględnione przy ocenie istotnego charakteru inwestycji związanej ze sporządzeniem tej bazy.

37 Pojęcie inwestycji związanej z weryfikacją zawartości bazy danych należy rozumieć jako nakład środków na kontrolę ścisłości poszukiwanego materiału podczas tworzenia tej bazy danych i w okresie jej funkcjonowania w celu zapewnienia wiarygodności informacji zawartych w tej bazie danych. Pojęcie inwestycji związanej z prezentacją zawartości bazy danych dotyczy rozwiązań, które mają nadać tej bazie jej funkcję polegającą na przetwarzaniu informacji, a mianowicie rozwiązań, które mają za zadanie systematyczne i metodyczne uporządkowanie elementów zawartych w tej bazie danych oraz organizację indywidualnego do nich dostępu.

38 Inwestycja związana ze sporządzeniem bazy danych może polegać na zaangażowaniu zasobów ludzkich, środków technicznych i finansowych, ale inwestycja ta powinna być istotna z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego. Ocena pod względem ilościowym odnosi się do środków dających się wyrazić liczbowo, a ocena jakościowa odnosi się do nakładów, których wysokości nie da się ustalić, takich jak wkład pracy intelektualnej lub wydatkowanie energii, jak wynika z motywów siódmego, trzydziestego dziewiątego i czterdziestego dyrektywy.

39 W tym kontekście okoliczność, że sporządzenie bazy danych jest związane z wykonywaniem głównej działalności, w ramach której sporządzający bazę jest jednocześnie twórcą elementów składających się na tę bazę, nie wyłącza jako taka możliwości, aby podmiot ten domagał się ochrony zapewnionej przez prawo sui generis, pod warunkiem że wykaże, iż uzyskanie tych elementów, ich weryfikacja lub prezentacja, w znaczeniu opisanym w pkt 34–37 niniejszego wyroku, wiązały się z inwestycją istotną pod względem ilościowym lub jakościowym, niezależną w stosunku do rozwiązań zastosowanych do stworzenia tych elementów.

40 W tym względzie, choć poszukiwanie danych i weryfikacja ich ścisłości w chwili sporządzenia tej bazy danych nie wymagają w zasadzie od podmiotu, który ją sporządza użycia szczególnych środków, z tego powodu, że chodzi o dane, które on sam stworzył i które są w jego dyspozycji, to zgromadzenie tych danych, ich systematyczne i metodyczne uporządkowanie w bazie, organizacja indywidualnego dostępu do nich i weryfikacja ich ścisłości w całym okresie funkcjonowania bazy mogą wymagać inwestycji istotnej pod względem ilościowym lub jakościowym, w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy.

41 Należy wskazać, że w postępowaniu przed sądem krajowym określone przez ten sąd nakłady ludzkie i środki techniczne, takie jak opisane w pkt 11 niniejszego wyroku, służą wyznaczeniu w ramach organizowania zawodów w piłce nożnej, dat, godzin oraz drużyn gości i gospodarzy spotkań rozgrywanych w poszczególnych dniach tych zawodów, stosownie do wszystkich czynników takich jak te, które zostały wymienione w pkt 10 niniejszego wyroku.

42 Jak podkreślają Veikkaus oraz rządy niemiecki i portugalski, środki te odpowiadają inwestycji związanej ze stworzeniem terminarza spotkań piłkarskich. Taka inwestycja, która odnosi się do samej organizacji zawodów, związana jest z tworzeniem danych zawartych w spornej bazie, a mianowicie tych, które odpowiadają każdemu spotkaniu poszczególnych zawodów. Inwestycja ta nie może zatem zostać uwzględniona w świetle art. 7 ust. 1 dyrektywy.

43 W tych warunkach należy sprawdzić, z pominięciem inwestycji, o której mowa w poprzednim punkcie, czy uzyskanie, weryfikacja lub prezentacja zawartości terminarza spotkań piłkarskich wymagają inwestycji istotnej z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego.

44 Poszukiwanie i gromadzenie danych składających się na terminarz spotkań piłkarskich nie wymagają szczególnego wysiłku ze strony lig zawodowych. Są one w istocie nierozłącznie związane z tworzeniem tych danych, w którym uczestniczą bezpośrednio owe ligi jako organizatorzy zawodów w piłce nożnej. Uzyskanie zawartości terminarza spotkań w piłce nożnej nie wymaga więc żadnej niezależnej inwestycji w stosunku do tej, która jest wymagana przy tworzeniu danych zawartych w terminarzu.

45 Zawodowe ligi piłkarskie nie muszą wkładać żadnego szczególnego wysiłku w kontrolę ścisłości danych dotyczących spotkań w ramach zawodów podczas przygotowywania terminarza, ponieważ ligi te są bezpośrednio zaangażowane w tworzenie tych danych. Co do weryfikacji pod względem ścisłości zawartości terminarzy meczów w trakcie sezonu, to polega ona, jak wynika także z uwag Fixtures, na dostosowaniu niektórych danych tych terminarzy w zależności od ewentualnego przełożenia spotkania lub przełożenia dnia zawodów w drodze decyzji lig zawodowych lub porozumienia z tymi ligami. Jak podkreśla Veikkaust, taka weryfikacja nie może być postrzegana jako wymagająca istotnej inwestycji.

46 Prezentacja terminarza spotkań jest także ściśle związana z samym tworzeniem danych składających się na ten terminarz, co potwierdza brak odniesienia w postanowieniu odsyłającym do prac lub do nakładów szczególnie poświęconych takiej prezentacji. W konsekwencji prezentacja ta nie może być uważna jako wymagająca niezależnej inwestycji w stosunku do inwestycji związanej z tworzeniem danych składowych.

47 Z powyższego wynika, że ani uzyskanie, ani weryfikacja, ani też prezentacja zawartości terminarza spotkań piłkarskich nie wymagają istotnej inwestycji, która mogłaby usprawiedliwiać skorzystanie z ochrony zapewnionej przez prawo sui generis ustanowione w art. 7 dyrektywy.

48 Działalność określona w pkt 13 niniejszego wyroku nie jest powiązana ze sporządzaniem terminarzy zawodów. Tak jak wskazuje Vekkaus, nakłady na tę działalność nie mogą zostać uwzględnione przy ocenie istnienia istotnej inwestycji związanej z uzyskaniem, weryfikacją lub prezentacją zawartości tych terminarzy.

49 Mając na uwadze powyższe, na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć w ten sposób, że pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy należy rozumieć jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych. Pojęcie to nie obejmuje nakładów na stworzenie elementów składających się na zawartość bazy danych. W kontekście sporządzania terminarza spotkań w celu organizacji zawodów w piłce nożnej pojęcie to nie obejmuje zatem nakładów na wyznaczenie dat, godzin i ustalenie doboru w pary drużyn odnoszących się do poszczególnych spotkań w ramach tych zawodów.

50 Z uwagi na powyższe udzielanie odpowiedzi na pozostałe pytania staje się bezprzedmiotowe.

W przedmiocie kosztów

51 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych należy rozumieć jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych. Pojęcie to nie obejmuje nakładów na stworzenie elementów składających się na zawartość bazy danych. W kontekście sporządzania terminarza spotkań w celu organizacji zawodów w piłce nożnej, pojęcie to nie obejmuje zatem nakładów na wyznaczenie dat, godzin i ustalenie doboru w pary drużyn odnoszących się do poszczególnych spotkań w ramach tych zawodów.

Podpisy